

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และกำหนดวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำกับข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 368 คน (สำนักงานเลขานุการท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม, 2548) โดยใช้ข้อมูลเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้จากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการของยามานะ (Yamane) โดยการใช้สูตร ดังนี้ (ยูทธ ไกยวรรณ, 2545 : 79)

$$n = \frac{N}{1+(Ne^2)}$$

จากสูตร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดได้ไม่เกิน .05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าตามสูตร} \quad n &= \frac{368}{1 + (368 \times (0.05)^2)} \\ &= 191.66 \text{ คน} = 192 \text{ คน} \end{aligned}$$

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 198 คน เพื่อให้กลุ่มประชากรของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลกับกลุ่มตัวอย่างได้สัดส่วนใกล้เคียงกัน

1.2 ทำการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage sampling) โดยมีวิธีการสุ่มเพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 198 คน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล จะได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ 3 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ลำดับที่	ชื่อองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวนสมาชิกสภา อบต.	ร้อยละของประชากร	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1.	ท่าสองคอน	46	12.50	24	24
2.	แก่งเลิงจาน	34	9.24	17.74	18
3.	หนองโน	16	4.35	8.40	9
4.	โคกก่อ	32	8.70	16.70	17
5.	บัวค้อ	20	5.43	10.43	11
6.	คอนหวาน	18	4.89	9.39	10
7.	หนองปลิง	16	4.35	8.40	9
8.	แวงนาง	32	8.70	16.70	17
9.	เกิง	28	7.61	14.61	15
10.	ลาดพัฒนา	38	10.33	19.83	20
11.	ท่าคูม	20	5.43	10.43	11
12.	ขวา	48	13.04	25.03	26
13.	ห้วยแอ่ง	20	5.43	10.43	11
รวม		368	100	192	198

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random sampling)

หลังจากได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ลำดับต่อไปทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามจำนวนสัดส่วนของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วใช้วิธีการจับสลาก โดยทำการเขียนชื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ลงในแผ่นกระดาษ ใช้ 1 แผ่น ต่อ 1 ชื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลงในกล่อง เขย่าให้คลุกกันไปแล้วจึงหยิบมาทีละแผ่น เมื่อจับได้ชื่อใดก็เขียนไว้แล้วนำกลับเข้าไปในกล่อง เพื่อให้แต่ละชื่อมีโอกาสถูกเลือกเท่าๆกัน ถ้าจับได้รายชื่อเดิมให้จับใหม่ เมื่อครบตามจำนวนสัดส่วนในหนึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล ก็ทำการจับสลากของแต่ละตำบลไปเรื่อยๆ จนกว่าจะครบ 13 ตำบล จะได้กลุ่มตัวอย่าง 198 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม รวม 8 ด้าน คือ (1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก (2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ (7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (8) บำรุงรักษาศิลปประเพณี ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น โดยแบ่งระดับของความคิดเห็นเป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 38 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นคำถามแบบปลายเปิด จำนวน 8 ข้อ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการวิจัย

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งแบบสอบถามปลายปิด และแบบสอบถามปลายเปิด

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

3. การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

3.1.1 รศ.แสงจันทร์ ศรีประเสริฐ วุฒิ ศ.บ. (เศรษฐศาสตร์), ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์) ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.1.2 นางกัลยา กุลสุวรรณ ศศ.บ. (ภาษาและวรรณคดี), กศ.ม. (ภาษาไทย) อาจารย์ 3 ระดับ 8 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.1.3 นางนิภาพร กุลมัตย์ วุฒิ ศศ.บ. (รัฐศาสตร์), กศ.ม. (ประวัติศาสตร์) ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักงานปลัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เทศบาลเมืองมหาสารคาม

3.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยอีกครั้งหนึ่ง

3.3 ตรวจสอบคุณภาพด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน

40 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาช (Cronbach) (ยูทช ไกยวรรณ. 2545 : 137) ได้ค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง

การจัดกระทำกับข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องซึ่งสมบูรณ์ถูกต้องครบทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายข้อในแบบสอบถามกำหนดไว้ 5 ระดับ ให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ระดับการดำเนินงานมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับการดำเนินงานมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับการดำเนินงานปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับการดำเนินงานน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. สถิติที่ใช้การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาช
2. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และในตอนท้ายปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percent)
3. การวัดระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. การทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เปรียบเทียบความคิดเห็นแบ่งกลุ่มตาม อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สถิติที่ใช้ ได้แก่ F -test (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffe) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 119)